

TREFFER

Januari 2016 / nummer 4 / jaargang 16

Handleiding bij: Wie ben jij? Gaven en talenten

Aanwijzingen voor het gebruik

In deze Treffer denken we na over onze talenten en hoe we deze tot eer van de Heere, maar ook ten dienste van onze naasten kunnen gebruiken.

Aan de hand van allerlei praktische vragen, denk- en doe-opdrachten ga je met elkaar het gesprek aan hoe je je talenten kunt gebruiken.

Het is heel actueel onderwerp voor de doelgroep van 12-16 jaar. Tieners vragen zichzelf vaak af: 'Waar ben ik goed in?' Ze spiegelen zich vaak aan anderen: 'Ik wil graag zijn zoals die jongen of dat meisje.'

Er ook haken en ogen aan de ontwikkeling van jezelf. Je kan zo negatief over jezelf denken dat je moeilijk tot ontwikkeling kunt komen. Of je blaast zo hoog van de toren blazen dat iedereen een hekel aan je krijgt. Daarnaast is het goed om stil te staan op welke manieren je kunt woekeren met je talenten en wanneer er sprake is van overwoekering. Allemaal thema's die in deze Treffer verder toegelicht worden.

Het doel van deze Treffer is:

- Jongeren leren dat ze talenten gekregen hebben om die tot eer van God te gebruiken;
- Jongeren laten merken dat het belangrijkste in hun leven moet zijn dat de Bijbel de leidraad voor hun leven is, ook bij de ontwikkeling van hun talenten;
- Jongeren bewust maken op welke manier(en) ze vanuit liefde tot de Heere en hun naaste ook hun talenten kunnen ontwikkelen;
- Jongeren ervan bewust maken dat iedereen talenten heeft en hoe ze daarmee om moeten gaan (zoals de dienstknecht in de gelijkenis);
- Jongeren op laten ontdekken op welk gebied hun talent ligt (hoofd, hart of handen);
- Jongeren laten nadenken over wat woekeren is en hoe talenten gaan overwoekeren.

Programmasuggesties:

Lezen: Mattheüs 25:14-30
Galaten 5:19-26.

Zingen: Psalm 86:6
Psalm 119:3 en 5
Gebed des Heeren: 7-9
Psalm 34:5
Psalm 85:3
Lied: Neem mijn leven laat het Heer'

verbindt jongeren

Toelichting op vragen en opdrachten

Blz. 3, 4 en 5 – Bijbelstudie: De gelijkenis van de talenten

Opdracht

Maak een groepje van drie personen. Bedenk allemaal iemand uit de Bijbel aan wie de Heere talenten gegeven heeft om bezig te zijn met hun hoofd, hart of handen. Beantwoord de volgende vragen:

- Wat valt jullie vooral op bij deze persoon?
- Wat leer jij hier persoonlijk van voor je eigen persoonlijke ontwikkeling van je talenten?

Hieronder een voorbeeld uitwerking van deze opdracht

HOOFD:

Salomo

Wanneer Salomo koning van Israël wordt, geeft God hem de keus: *Begeer wat Ik u geven zal* (2 Kronieken 1: 7). Salomo mag dus alles vragen wat hij graag wil hebben. Hij kan rijkdom kiezen, of macht, of een lang leven of nog heel iets anders. Hij vraagt aan de Heere om wijsheid en wetenschap (vers 10) zodat hij het volk Israël goed en wijs kan regeren. De wijsheid die hij van God ontvangt is zo groot dat er na hem geen koningen meer op aarde geweest zijn die zo'n grote wijsheid en wetenschap gehad hebben als Salomo (vers 12).

De grote wijsheid van Salomo wordt onder andere duidelijk in de rechtszaak waarin twee vrouwen bij hem komen. Ze willen dat hij een uitspraak doet in een zaak waarin het kind van één van de twee vrouwen is overleden.

Persoonlijk: Het zet ons stil bij de vraag: Wat zou jij aan de Heere vragen als je alles kunt krijgen wat je wilt? Zou het jou gaan om rijkdom, geluk en voorspoed? Of zou jij ook dingen vragen die in het belang staan van de Heere Zelf en je naaste?

Paulus

Ook Paulus is een voorbeeld van iemand met gaven van hoofd. Voordat hij als apostel werkte, heeft hij jarenlang gestudeerd bij Gamaliël, een groot wetgeleerde.

Na zijn bekering kan hij de kennis die hij tijdens deze tijd heeft opgedaan goed gebruiken, zowel in gesprek met de Joden als in gesprek met de leiders van de wereld.

Persoonlijk: Soms mag je achteraf weleens zien dat een bepaalde gebeurtenis niet voor niets zo loopt. De Heere weet al lang voordat wij dat weten wat Hij allemaal met ons van plan is. Zo kan de Heere bijvoorbeeld ook voor jou een preek gebruiken om je te roepen tot dominee of zending. Daar hoeft je geen veertig voor te zijn!

HART:

Mozes

Nadat hij in de woestijn door God op zijn taak was voorbereid heeft hij veertig jaar lang het volk in de woestijn geleid. Telkens als hij tegenstand kreeg van het volk vroeg hij aan de Heere hoe hij met het volk verder moest. Hij gaf niet op, maar ging door met waarvoor hij door God bekwaam gemaakt was.

Persoonlijk: Hoe zou jij functioneren als je in de schoenen van Mozes moest staan? Probeer je voor te stellen hoeveel geduld Mozes wel niet heeft moeten hebben, anderzijds wat is het voor ons tot voorbeeld dat hij nooit opgaf maar steeds weer aan de Heere vroeg of het volk van Israël verder moest.

Daar kan jij uiteindelijk ook alleen je hulp maar van verwachten. Niet van mensen, niet van je studie, of van je talenten, maar mijn hulp is van de Heere alleen, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Vroedvrouwen

Ook de vroedvrouwen die in de tijd dat Mozes geboren werd, werkten, zijn voorbeeld van mensen die met hun hart werkten. Zij hadden er alles voor over om Joodse jongetjes in leven te houden. Ze riskeerden met hun werk om door Farao gedood te worden (Exodus 1).

Persoonlijk: De vroedvrouwen hielden zoveel van de Joodse jongetjes dat zij er zelfs hun leven voor over hadden. Hoe zou dit bij jou zijn?

De Barmhartige Samaritaan

Wat heeft de barmhartige Samaritaan er alles voor gedaan om de zwaargewonde man te helpen. We lezen in Lukas 10 dat hij met innerlijke ontferming bewogen werd. En hij tot hem gaande, verbond zijn wonden, gietende daarin olie en wijn; en hem heffende op zijn eigen beest, voerde hem in de herberg en verzorgde hem. Wat een zichtbaar bewijs van zelfopofferende liefde en inzet voor je naaste!

Persoonlijk: Deze Samaritaan had er alles voor over als de zwaargewonde man maar weer beter zou worden. Hoe sta jij in het leven? Draait het alleen om jezelf of heb je ook oog voor je naaste? Wat probeer je voor activiteiten te ondernemen om ook aan je naaste liefde en aandacht te kunnen geven?

HANDEN:

Noach

Dat Noach goed met z'n handen kon werken, wordt duidelijk als hij de ark gaat bouwen. De verhoudingen van de ark die Noach bouwde, blijken de beste manier te zijn om een boot van die afmetingen te laten bouwen. Wat moet hij toch ook een geduld gehad hebben om hier 120 jaar aan bezig te zijn!

Persoonlijk: Noach is bij wijze van spreken dag en nacht bezig geweest is om de opdracht die de Heere hem gaf uit te voeren. Hoe denk je dat jij geweest was als jij deze opdracht gekregen had? Net als Noach? Of...?

Bezáleël en Ahóliab

In Exodus 35 wordt gesproken over Bezáleël en Ahóliab. Twee mensen die een belangrijke rol hebben gespeeld bij de bouw van de tabernakel. In vers 31 staat: En de Geest Gods heeft hem (Bezáleël) vervuld met wijsheid, met verstand en met wetenschap, namelijk alle handwerk. Hieruit kan je opmaken dat de Heere hem dus de wijsheid gegeven heeft op een vakkundige manier met zijn handen bezig te zijn.

Persoonlijk: Bezáleël en Ahóliab staan in één keer midden in beeld in het volk Israël. Aangestuurd door de Heere Zelf. Bezáleël komt uit een best belangrijke stam: uit Juda. De ander, Ahóliab, uit een veel minder vooraanstaande stam: Dan. Kennelijk is dat voor de Heere niet het belangrijkste. Uit welke familie je komt, of welke richting je doet op school. Of je nou vmbo doet, praktische richting, en misschien zelfs daar wel allerlei hulp bij nodig hebt, of dat je op het vwo zit, en het op je sloffen kunt doen. Of je professor bent of een verstandelijke handicap hebt. Ook niet of jij goed klussen kunt of twee linkerhanden hebt. Belangrijk is wel of je Hem dienen wilt met wat jij kunt; met de gaven, de talenten die Hij jou geeft!

Lydia

In Handeling 16 wordt over Lydia gesproken. Zij was een purperverkoopster die waarschijnlijk een eigen winkeltje had. Een arbeid die ze met haar handen verrichten. Toen de Heere in haar leven kwam zal de verkoop van purper zeker niet meer het belangrijkste in haar leven geweest zijn.

Persoonlijk: Lydia zal nadat de Heere in haar leven kwam, vast maar een verlangen gehad hebben om anderen het Evangelie te brengen.

Iemand schrijft ergens treffend:

‘En haar winkeltje? Heeft zij dat van de hand gedaan? Ik denk het niet. Ze kon toch zeker achter de toonbank nog wel evangeliseren? Ze had wat beters in de aanbieding dan al dat purper dat ze op de schappen had liggen. Als de welgestelde Romeinen inkopen bij haar kwamen doen, zal zij er haar mond wel over hebben opengedaan. ‘t Zal niet gemakkelijk zijn geweest. Maar als ons hart eenmaal open is gegaan voor de grote schat van het Evangelie, kan onze mond toch niet gesloten blijven. Ook al kost ons dat soms klanten. Zo gaat dat nog steeds. Een geopend hart geeft ook geopende ogen, open voor de noden van hen die op onze weg worden geplaatst. Een geopend hart geeft ook een geopend mond, open naar hen toe die zonder God en zonder hoop in de wereld leven.’

Getuig jij ook wel eens richting een ander of je vriend/vriendin?

Demetrius

In Handelingen 19 wordt er over Demetrius gesproken. Hij was een zilversmid. Ook een arbeid die je met je handen verricht.

In vers 25 lezen we dat hij zegt: Mannen, gij weet dat wij uit dit gewin onze welvaart hebben. In die tijd kon je daar goed van leven.

Persoonlijk: Demetrius verrichtten zijn arbeid niet om daarmee de Heere te dienen, maar om zich in te zetten voor de grote afgodstempel van Diana.

Dit staat tot waarschuwing voor ons in de Bijbel. Waarvoor zijn wij bezig? Alleen voor onszelf, voor onze eigen eer of vragen wij ons dagelijks af: ‘Leer mij naar Uw wil te handelen...?’

VRAGEN:

1. Lees kanttekening 8 maar eens door en omschrijf dit in je eigen woorden

Door deze gelijkenis worden wij vermaand, de gaven die God ons verleent, elk naar de mate derzelve waar te nemen en te besteden tot de meeste stichting van anderen; met belofte van genadige beloning hier en hiernamaals voor degenen die zulks doen, en dreiging van zware straffen tegen degenen die zulks nalaten.

In deze gelijkenis worden wij erop gewezen dat het belangrijk is dat wij de talenten die we mogen hebben niet begraven, maar ontwikkelen. En bij de ontwikkeling van onze talenten ook rekening houden dat wij anderen hiermee kunnen helpen of liefde bewijzen.

Als we dit doen en we hebben hiermee de Heere en Zijn dienst op het oog zal de Heere ons hier Zijn (eeuwige) zegen over willen geven.

Daarnaast komt ook de waarschuwing tot ons als we dit niet doen dat wij straffen zullen ontvangen.

2. Wat lees je in deze gelijkenis over de eerste dienstknecht?

De eerste dienstknecht ontving vijf talenten en ging niet met zijn handen over elkaar zitten.

Integendeel. Hij handelde met die vijf talenten en kreeg hierdoor er nog vijf talenten bij!

In vers 27 staat: Zo moest gij dan mijn geld den wisselaars gedaan hebben (hiermee wordt bedoeld geworpen hebben in de wisselbank).

3. Wat voor soort knecht zal dit geweest zijn? Welke eigenschappen zou je kunnen omschrijven?

Dit zal een knecht geweest zijn die zijn verantwoordelijkheid gevoeld zal hebben om wat met zijn talenten te doen en deze niet in de kast te laten liggen.

Het is dus iemand geweest die ijverig was en zich verantwoordelijk voelde op welke manier hij het beste zijn talenten kon ontwikkelen.

4. Wat lees je over de tweede dienstknecht?

Over de tweede dienstknecht lezen we dat hij twee talenten kreeg en er twee bijkreeg. Bij de eerste dienstknecht staat dat hij hiervoor handelde, dit staat bij de tweede dienstknecht niet.

De manier waarop hij deze dus gekregen heeft, wordt ons vanuit de Bijbel niet meegedeeld.

5. Wat voor soort knecht was hij? Hoe zou je hem omschrijven?

Ik denk wel dat je hem kunt vergelijken met de eerste dienstknecht die zich verantwoordelijk voelde om wat met zijn talenten te doen. Alleen de manier waarop wordt in de Bijbel niets over verteld.

6. Wat lees in dit Bijbelgedeelte over de derde knecht?

Over de derde knecht lezen we een opvallend verschil. Die een talent kreeg groef een gat in de grond en verborg daarin het geld wat hij ontvangen had.

7. Met welke kernwoorden zou je deze man kunnen omschrijven?

- Onverstandig
- Lui
- Minimaal verantwoordelijkheidsgevoel
- Weinig doorzettingsvermogen

8. Ook over de heer lees je van alles in dit Bijbelgedeelte. Hoe behandelt hij zijn knechten?

Het eerste wat we eigenlijk lezen over de heer in dit Bijbelgedeelte vinden we in vers 15. Daar staat dat een ieder kreeg naar zijn vermogen. De heer zal dit niet voor niets gedaan hebben. Bedenk met elkaar waarom hij dit gedaan zou hebben.

Gebruik hiervoor eventueel kanttekening 9. In de kanttekening staat hierbij dat dit wil zeggen dat ieder kreeg naar zijn eigen bekwaamheid. Niet dat onze bekwaamheid uit onszelf is maar alleen uit God. Zie 2 Kor. 3:5.

Zo hoef jij er dus ook niet over in te zitten dat je wellicht stream 2 of 3 doet en een vriend van jou met gemak stream 1 kan doen.

De Heere geeft aan iedereen weer andere talenten. Niet om hierop trots te zijn, maar om alleen de Heere daarvoor de Heere te geven!

Na een lange tijd vroeg de heer wat zijn dienstknechten met het geld gedaan hadden. Hij vroeg dit niet aan allemaal tegelijk maar iedereen individueel.

Zo zal het ook eenmaal in de oordeelsdag gaan. Wij zullen ieder persoonlijk geoordeeld worden.

De heer waardeert zijn dienstknechten. Hij zegt tegen hen: Wel gij goede en getrouwe dienstknecht.

De heer zegt: Over weinig zijt gij getrouw geweest over veel zal ik u zetten. Ga in, in de vreugde uws heren.

Dat was nu de beloning waarover ook kanttekening 8 spreekt. De genadige beloning hier en hiernamaals.

Deze ontvangen de eerste twee dienstknechten.

Tegenover de derde dienstknecht spreekt de heer niet zoveel positieve, waarderende woorden uit. Integendeel. Hij is behoorlijk verontwaardigd en noemt hem een boze en luie dienstknecht die geen beloning zal ontvangen. In plaats van dat hij een beloning ontvangt zal hem de ene talent van hem afgenomen worden en aan de dienstknecht gegeven worden die tien talenten had.

Dit gaat over het aardse. Maar de ernstige boodschap die de heer uitspreekt staat in vers 30: En werpt den onnutten dienstknecht uit in de buitenste duisternis; daar zal zijn wening en knersing der tanden.

9. Hoe kan je deze heer omschrijven?

Deze heer probeert op een eerlijke, wijze en zorgvuldige manier met zijn dienstknechten te handelen. Hierover lezen we ook in vers 29 dat de heer zegt: 'Want een iegelijk die heeft, dien zal gegeven worden, en hij zal overvloedig hebben.'

Daarnaast laat hij duidelijk zien dat iemand die niets met zijn talenten doet, hiervoor ernstig gestraft zal worden.

Dit is voor ons allemaal tot waarschuwing! Het brengt ons bij de persoonlijke vraag: Wat zal de heer tegen jou kunnen zeggen?

10. Op welke knecht lijk jij? Waarom?

Laat de jongelui hierop een open en eerlijk antwoord geven. Als je een open sfeer in de groep hebt zou je kunnen voorstellen dat bijvoorbeeld een paar uit de groep hierover persoonlijk wat zeggen, of bijvoorbeeld in kleinere groepjes.

Je zou ook kunnen vragen op welke praktische manieren het mogelijk is om te zijn als een eerste en tweede dienstknecht.

Hierover gaat het bijvoorbeeld ook in het deelthema: Oog, hart en handen voor je naaste. Juist ook omdat dit expliciet benoemd wordt in kanttekening 8. Talenten ontwikkelen tot de meeste stichting van anderen.

Je zou kunnen afsluiten door te vragen: Wat neem je mee naar huis als je nadenkt over deze drie dienstknechten.

Blz. 6 en 7 - Je mag zijn wie je bent!

Ga in groepjes zitten en stel jezelf voor aan elkaar door de vingers van één hand. Bespreek dit kort met elkaar.

Je zou er ook voor kunnen kiezen dat ieder groepje tenminste een ding opschrijft wat de deelnemers in dit groepje opviel bij het soort van kennismakingsronde door de vingers van één hand te bespreken.

Bespreek de vragen:

- Wat viel jullie op bij de bespreking?
- Wat willen jullie aan andere groepjes meegeven?

Dit zou je dan plenair kunnen samenvatten.

NB. Het is handig om een hand uit te printen met schrijflijtje. Zie kopieerblad, die als bijlage aan deze handleiding is toegevoegd.

- *Dit is mijn duim (hier ben ik goed in).*

Denk hierbij bijvoorbeeld aan persoonlijkheid, karaktereigenschappen, hobby's.

- *Dit is mijn wijsvinger (hier richt ik mijn aandacht op):*

Dit kunnen bijvoorbeeld dingen zijn waarin je jezelf wilt ontwikkelen, waar je veel waarde aanhecht, of juist precies tegenovergesteld leerpunten waarin je probeert vooruit te komen of negatieve eigenschappen die je het liefst wilt proberen te veranderen.

- *Mijn middelvinger wil ik niet gebruiken (hier heb ik dus een hekel aan):*

Dit kan van alles en nog wat zijn. Van spruiten eten tot en met de tafel afruimen voor je moeder. Let er als leiding op dat er niet alleen lachwekkende opgenoemd worden maar ook serieuze dingen, zoals bijvoorbeeld: vloeken, oneerbiedig zijn, e.d.

- Dit is mijn ringvinger (dit betekent heel veel voor mij):

Ook hierbij kunnen jongelui heel veel dingen noemen. Denk bijvoorbeeld aan ouders, broers/zussen, vrienden/vriendinnen. Wat zou het mooi zijn als bijvoorbeeld jongelui ook benoemen: naar de kerk gaan, in de Bijbel lezen, zingen, bidden.

Als dit niet genoemd wordt kan je dit zeker als leidinggevend bij de plenaire bespreking benoemen. Omdat dit uiteindelijk het belangrijkste in ons leven behoort te zijn: Een leven met de Heere Zelf!

- Dit is mijn pink (hier wil ik in groeien):

De pink zou wellicht ook wat overeenkomsten kunnen hebben met de wijsvinger, omdat dingen waarop je je aandacht zet ook dingen kunnen zijn waarin je wilt groeien.

Laat de jongelui hierbij ook specifiek denken aan de ontwikkeling van hun talenten.

Laat ze nadenken over welke talenten ze bij zichzelf kunnen opnoemen en op welke manier ze die kunnen gebruiken of ontwikkelen.

Opdracht

Bespreken van de drie volgende stellingen:

- Ik doe mezelf beter voor dan ik ben
- Ik voel mezelf onzeker
- Het is voor mij soms een grote worsteling om mezelf te mogen zijn

Deze stellingen zijn heel persoonlijk geformuleerd. Het zijn wel vaak stellingen waar jongelui in de leeftijd van 12-16 jaar mee worstelen en waardoor het heel zinvol kan zijn om hierover met elkaar te praten.

Als het gaat over de eerste twee stellingen, daar zullen vrijwel alle jongelui wel eens last van hebben. Het is veel makkelijker om jezelf stoer en zelfverzekerd voor te doen dan bijvoorbeeld te zeggen dat je ergens tegenop ziet of niet zo lekker in je vel zit. Daarnaast is het een leeftijd waarin er zoveel veranderingen op je afkomen, naar de middelbare school gaan, je komt in de puberteit terecht, je uiterlijk verandert, meiden beginnen met make-up/oorbellen dragen (soms ook door jongens), e.d. Voor je gevoel let iedereen op je en juist daarop zit je helemaal niet zo te wachten omdat je al genoeg aan jezelf hebt.

Dit kan je als leidinggevende zeker benoemen. Anderzijds kan je ook toelichten dat het juist belangrijk is om jezelf te blijven omdat je ook jezelf mag zijn! Zie verder ook de inhoud van dit deelthema zelf waarin ook deze zaken verder toegelicht worden.

Als het gaat over de derde stelling kan het gaan om hele tere, kwetsbare zaken.

Wellicht zijn er jongelui die worstelen met dingen waarover ze nog nooit met iemand gesproken hebben omdat ze zich ervoor schamen om hiervoor uit te komen.

Zo kan het ook op deze leeftijd voorkomen dat jongelui merken bijvoorbeeld homoseksuele of lesbische gedachtes/gevoelens te hebben.

Ze zullen dit hoogstwaarschijnlijk absoluut niet gaan delen in een groepje. Het zou wel iets kunnen zijn wat je als leidinggevende benoemt als je dit deelthema met elkaar bespreekt. Dat er worstelingen kunnen zijn die je nog nooit met iemand gedeeld hebt. Het is goed om te benoemen dat dit daarom wel kan zorgen voor een grote last op hun schouders. Ook al durven ze er misschien met niemand over te praten, je kan altijd voorstellen om bijvoorbeeld contact te zoeken met de (wijk)ouderling of dominee. Ook als leidinggevende zou je je hiervoor kunnen openstellen en

bijvoorbeeld je emailadres kunnen geven, mocht deze bij de jongelui niet bekend zijn. Ook met een anonieme naam is het mogelijk om te mailen, zodat het wellicht niet (gelijk vanaf het eerste begin) te dichtbij komt.

Blz. 8 en 9 - Oog, hart en handen voor je naaste

Vragen:

1. *Op welke manier zou jij dienend bezig kunnen zijn in je dagelijks leven?*

Laat ze nadenken over concrete voorbeelden. Wellicht denken jongelui over grote zaken zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk, bezoekje bij opa/oma of iets betekenen voor asielzoekers of vluchtelingen.

Maar je hoeft het niet persé in zulke activiteiten te zoeken, ook als je bijvoorbeeld je moeder helpt (door even de tafel te dekken of de vaatwasmachine uit te ruimen) ben je dienend bezig. Of als je probeert te luisteren naar een vriendin die het moeilijk heeft. Of je stuurt een appje naar een tante die chemokuren moet ondergaan. Zomaar wat voorbeelden waarop je dienend bezig kan zijn.

Opdracht. Lees Galaten 5 vers 22.

Laat ieder groepje een Bijbelse talent uitkiezen.

- Liefde
- Blijdschap
- Vrede
- Lankmoedigheid
- Goedertierenheid
- Goedheid
- Geloof
- Zachtmoedigheid
- Matigheid

Beantwoord met elkaar de volgende vragen:

2. *Wat wordt er met dit talent bedoeld?*

Talent liefde: In het Grieks zijn er drie woorden voor liefde. Het eerste woord is eros. Dit is de liefde die zichzelf op het oog heeft. Deze liefde gaat ten koste van de ander. Eigenlijk is het een vorm van zelfliefde, waarvoor je de ander gebruikt, of zelfs misbruikt. Dit is niet de ware liefde. Een ander woord voor liefde is filio. Dat betreft de broederliefde. Het derde woord is agape. Deze vorm van liefde is er, ongeacht wat de reactie is van de ander. Het gaat om liefde waarbij je jezelf overhebt voor je naaste. Liefhebben zoals de Heere Jezus Zijn kinderen liefheeft.

Talent blijdschap: Blijdschap is een voluit bijbels woord. Zowel in het Oude en Nieuwe Testament kom je het tegen. Wat is er een blijdschap onder het volk Israël tijdens de hoogtijdagen, de jaarlijkse feesten onder het volk tijdens hoogtijdagen, de feesten en ceremoniën.

Ook in de Psalmen lees je vaak over blijdschap of vreugde.

Echte blijdschap en vreugde heeft niets te maken met het plezier en de lol die jij misschien hebt. Niet dat je niet vrolijk mag zijn maar houd in je achterhoofd dat dit plezier een keer ophoudt. Maar echte blijdschap zal eeuwig blijven bestaan!

Deze blijdschap staat eigenlijk onlosmakelijk verbonden met genade. Als je de Heere door genade mag kennen zal dit altijd blijdschap met zich meebrengen! Tegelijkertijd zal je altijd bedroefd blijven over al je eigen zonden en tekorten! Blijdschap en verdriet horen daarom ook weer bij elkaar.

Talent vrede: Het Hebreeuwse woord voor vrede is: sjalom. Op de wereld wordt er niet zoveel vrede gevonden, kijk maar in de krant. Die staat vol van oorlogen, aanslagen en moorden. Maar in de Bijbel wordt er vaak gesproken over vrede!

De profeet Jesaja spreekt er ook over, als hij het heeft over het lijden van Christus Zelf: 'De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden.'

Als je ziet op je eigen zonden en hier een besef van hebt dan loop je als een onrustig jongen of meisje over de wereld. Onrustig is het hart, totdat het rust vindt in Hem.

Als je onrustig bent zal je ook geen vrede ervaren. Maar als de Heere in je leven werkt, dan zal Hij alle onrust en zonden willen wegnemen, als je mag zien dat Hij voor ons geleden en gestorven is, zoals Jesaja daarover spreekt.

Dan komt er vrede en blijdschap in je hart. Tegelijkertijd zoveel verwondering dat Hij naar jou heeft willen omzien! Genade... onuitsprekelijke groot!

Daarover waren de engelen in de velden van Efratha ook vol van: Die riepen het uit! Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen.'

Talent lankmoedigheid: Eigenlijk wordt hiermee bedoeld dat je niet zo snel geïrriteerd raakt maar juist verdraagzaam en geduldig bent.

De Heere Zelf is het grote Voorbeeld van lankmoedigheid. Hij is de Lankmoedige! Hoeveel geduld heeft Hij met ons en hoeveel voorbeelden vinden we hiervan ook niet Gods Woord zelf. Denk bijvoorbeeld maar aan het volk van Israël. Wat waren zij hardleers. Maar de Heere heeft steeds voor hen willen zorgen en hen in het beloofde land gebracht.

Het is een wonder dat de Heere zo lankmoedig is. Anders zag het er voor ons niet best uit. Maar Zijn lankmoedigheid zal niet altijd voortduren. Eenmaal komt de oordeelsdag en dan zal Hij niet meer lankmoedig zijn. Daarom is het zo belangrijk dat wij Hem zoeken en vinden nu het nog genadetijd is! Paulus is in de Bijbel een sprekend voorbeeld van een lankmoedige man. Hij kon zeggen in 2 Kor. 4: 'Maar wij als dienaars Gods, maken onszelven in alles aangenaam, in veel verdraagzaamheid, in verdrukkingen, in noden, in benauwdheden, in slagen, in gevangenschappen, in beroerten, in arbeid, in waken, in vasten, in reinheid, in kennis, in lankmoedigheid, in goedertierenheid, in de Heilige Geest, in ongeveinsde liefde.'

Steeds weer roept Paulus ons daartoe ook weer op om elkaar te verdragen in de liefde.

Talent goedertierenheid: Goedertierenheid volgt gelijk op lankmoedigheid. In 1 Kor. 13 wordt hier ook over gesproken. 'De liefde is lankmoedig, zij is goedertieren.' Dat is niet zonder reden. Deze vruchten horen bij elkaar. Ze vullen elkaar aan. Goedertierenheid betekent dat je, naast dat je verdraagzaam bent, ook vriendelijk bent. Je bent bewogen met het lot van je naaste. Je stelt jezelf open voor de ander. Het Hebreeuwse woord voor goedertierenheid is afgeleid van een woord dat ziet op de liefde, zorg en trouw van een moedervogel die haar jongen voedt, verzorgt en beschermt.

Talent goedheid: Zoals de vruchten van goedertierenheid volgen op lankmoedigheid zo is dat eigenlijk met goedertierenheid en goedheid ook. Goedheid is goedertierenheid die je in je dagelijks leven openbaar komt. Dan ben je niet op jezelf gericht, maar op de ander. Toch betekent goedheid natuurlijk niet dat je alles maar over je heen laat komen. Goedheid wil eigenlijk zeggen: Eerlijk en oprecht met de ander omgaan!

Talent geloof:

Bij geloof denken we in de eerste plaats aan wat we wel noemen het zaligmakend geloof als een werk van de Heilige Geest in ons hart. Zie Heidelbergse Catechismus zondag 7, vraag en antwoord 21. Niet voor niets wordt er in Gods Woord gezegd: 'Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen' (Hebr. 11).

Denk bijvoorbeeld bij geloof ook aan Abraham. Hij had zo'n groot geloof in de Heere! Een geloof dat bij de Heere niets uit de hand loopt en Hij zal doen wat Hij zegt!

Dit vertrouwen hoort ook bij het geloof, ook wel geloofsvertrouwen genoemd.

verbindt jongeren

Ook David in de psalmen hoor je hier vaak over getuigen, anderzijds wordt het geloof ook vaak beproefd. Daar lezen we in de Psalmen ook genoeg over. Maar de Heere zal altijd weer uitkomst willen geven. Kijk maar bijvoorbeeld in Psalm 42 hoe hierover gesproken wordt.

Talent zachtmoedigheid: Zachtmoedigheid betekent vriendelijkheid, wat ook weer niet zonder de liefde kan. Koning Salomo zingt ervan in Psalm 72: Dan zal Hij al Uw volk beheren, rechtvaardig, wijs en zacht. En Uw ellendigen regeren; hun recht doen op hun klacht. Zachtmoedige mensen denken altijd klein van zichzelf. Ze zullen niet hoog van de toren blazen. Zachtmoedigheid is vrucht van Hem, die Zelf zegt in Mattheüs 11: Leert van Mij dat ik zachtmoedig ben en nederig van hart! Hij heeft ons het grootste voorbeeld nagelaten!

Talent matigheid: In de kanttekening wordt gesproken over onbehoorlijke lusten. Als je hier aan denkt kan je bijvoorbeeld denken aan overmatig eten en drinken, het aanschaffen van allerlei onnodige producten, seksuele zonden. Het gebed om zelfbeheersing is zeker dagelijks nodig want er komen zoveel verleidingen op jongelui af. Denk rondom zelfbeheersing ook aan het Bijbelgedeelte in 1 Kor. 6:12-20 waar gesproken wordt over dat je lichaam een tempel van de Heilige Geest hoort te zijn.

3. Bij welk persoon in de Bijbel zie je dit talent terug?

Talent liefde: De Barmhartige Samaritaan (Lukas 10) is een sprekend voorbeeld van zelfopofferende liefde.

Talent blijdschap: Er staat van Zacheüs in de Bijbel (Luk. 19) dat hij Jezus ontving met blijdschap. Ook bij de eerste christengemeente lezen we hierover in Hand. 2:46. 'En dagelijks eendrachtig in de tempel volhardende, en van huis tot huis brood brekende, aten zij tezamen met verheuging.'

Talent vrede: Er staat van Simeon in de Bijbel (Luk 2): 'Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord.' Nadat hij de Heere in Zijn armen mocht vasthouden heeft hij zoveel vrede in zijn hart mogen ervaren dat hij tegen de Heere kon zeggen: 'Neem mij nu maar weg, het is genoeg zo.'

Gideon. Zijn naam betekent: De Heere is mijn vrede. Anders gezegd: de Heere is mijn kracht. Dat heeft hij ook in zijn leven zeker mogen ervaren. Gideon is nog jong. En sterk is hij niet. Toch wil de Heere hém gebruiken! Je hoeft in de dienst van God niet sterk of heel slim te zijn. Juist niet. De Heere staat naast Gideon. Als je de Heere mag dienen, hoef je niet alleen door het leven te gaan. Je kunt het ook niet alleen. Daarvoor is de strijd in dit leven te zwaar.

Talent lankmoedigheid: Paulus, zie ook bij het talent lankmoedigheid zelf voor verdere uitleg.

Talent goedertierenheid: Een bijbels voorbeeld van goedertierenheid is dat van David en Jonathan. Al waren deze twee een wereld van verschil, toch bewijzen ze elkaar liefde en trouw. De vriendschap met David geeft voor Jonathan strijd in zijn leven, maar in Gods kracht neemt hij het voor David op.

Talent goedheid: Nathanaël. De Heere Jezus zegt over hem in Joh. 1. 'Zie, waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is.' Barnabas (Hand. 11). Van Barnabas staat erin Gods Woord: 'Hij was een goed man, en vol van de Heilige Geest en van het geloof.'

Talent geloof: Zie bij uitleg talent geloof, Abraham, Hebr. 11 staan een hele rij van geloofshelden.

Talent zachtmoedigheid: Mozes: als leider van het volk Israël is hij zeer zachtmoedig geweest.

Salomo: zie bij uitleg.

Talent matigheid: Titus spreekt erover in Titus 2.

Ook 1 Kor. 6 over dat je lichaam een tempel van de Heilige Geest behoort te zijn.

4. Op welke manier zou in jouw leven deze talenten ook zichtbaar kunnen zijn of worden?

Als je een leven met de Heere mag kennen zal het jou verlangen zijn dat deze vruchten van de Geest in je leven openbaar komen. Al zal je dan vaak jezelf overal in tekort voelen schieten, zoals Gods Woord er ook overspreekt: 'Uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid!' maar dan wordt het waar... Hij moet wassen, en ik minder worden!

En als we zo op Hem mogen zien, dan zullen we Hem ook meer gelijkvormig worden en bij deze gelijkvormigheid horen ook zeker de vruchten van de Geest.

Lied: Neem mijn leven laat het Heer'.

5. Wat valt je in dit lied op als je nadenkt over oog, hart en handen voor je naaste?

Wat opvalt in dit lied is dat het je gebed is dat heel je leven toegewijd mag zijn aan de Heere Zelf en daardoor indirect ook voor je naaste. Want als je Hem mag kennen zal het ook je verlangen zijn dat je naaste Hem mag leren kennen.

Dan heb je dus ook oog voor de ziel van je medemens op reis naar de eeuwigheid.

En in je hart ervaar je liefde tot je naaste omdat jezelf weet wat het is om Hem te kennen, zo'n leven gun je iedereen!

Met je handen kan je bidden. Dat is dit lied eigenlijk ook: Een gebed.

Voor toewijding van jezelf maar tegelijkertijd ook dat jouw leven gebruikt mag worden tot uitbreiding van Gods Koninkrijk en daardoor heb je dan vanzelf ook oog, hart en handen voor je naaste! Ook in vers 4 lezen we expliciet over: Maak mijn kracht en mijn verstand, tot een werktuig in uw hand.

6. Wat is het belangrijkste als je dit lied leest?

Het allerbelangrijkste is dat heel je leven toegewijd is aan de Heere. Dan gaat het niet meer om jezelf maar heb je nog maar één gebed in je hart: 'Heere op welke manier kan ik tot Uw eer leven?' Als je hier iets van mag kennen zal je ook zeker de vruchten van de Geest herkennen in je leven. Legt de vruchten van de Geest maar is naast dit lied en je zult zien dat heel veel vruchten van de Geest je ook weer terugziet in dit lied.

7. Welk vers spreekt jou het meeste aan? Waarom?

Dit is een persoonlijke vraag. Probeer door te vragen waarom jongelui een bepaald vers het mooiste vindt. Dit kan een inhoudsvol gesprek op gang brengen.

De gouden draad in dit lied is toch wel... dat het niet meer gaat om jezelf maar alleen om de eer van de Heere!

Wat zou het mooi zijn als jongelui deze gedachten meenemen naar huis.

Ook als het gaat bij de ontwikkeling van hun talenten. Dat de Heere en Zijn dienst centraal zal mogen staan in hun jonge leven!

Stelling: Het is moeilijk om niet alleen aan mezelf te denken.

Weet je wanneer dit moeilijk is? Als het in je leven nog teveel om jezelf draait. Als het gaat om wat 'ik denk' en wat 'ik wil'.

Als de Heere de belangrijkste in je leven geworden is en je het lied van harte kan meezingen: 'Neem mijn leven laat het Heer', dan zal het niet zo moeilijk zijn om ook aan anderen te denken. Juist vanuit de liefde tot de Heere, richt je je ook tot je naaste. Om met je naaste mee te leven, mee te denken en wellicht ook jezelf wel eens weg te cijferen.

Blz. 10 en 11. Woekeren – overwoekeren

1. *Bedenk met elkaar dingen waar je tegenaan kan lopen in het woekeren met je talenten.*

In het omgaan met het woekeren van je talenten kan je tegen verschillende dingen aanlopen.

Sommige mensen zijn vanuit zichzelf heel vooruitstrevend en willen altijd wel weer iets nieuws aanleren en ontdekken.

Andere mensen hebben hier juist helemaal geen behoefte aan en gaan liever stilletjes hun weg, zonder teveel veranderingen of ontwikkelingen.

Sommige mensen voelen zich snel trots en hoogmoedig op al hun talenten en vliegen zodoende de lucht in, wat vaak bij anderen juist weer afstotend werkt.

Andere mensen denken zo gering over zichzelf dat ze amper dingen kunnen benoemen waarin ze denken dat ze goed zijn. Zij kunnen gevaar lopen om hun talenten te begraven.

Het kan ook zijn dat je zo'n lief en meelevend karakter hebt, dat je het liefst voor iedereen zou willen zorgen en voor iedereen wil klaar staan. Het gevaar wat je dan kan lopen is dat dit ten koste van jezelf gaat, want je hoeft jezelf ook niet zo te geven dat je merkt dat het je teveel energie gaat kosten en je 's avonds helemaal uitgeteld op bed ligt.

Confrontatie met het geloof: Het kan bijvoorbeeld zomaar gebeuren dat je straks op stage te maken krijgt met een werkplaats waar harde muziek aanstaat (bijv. SkyRadio).

Het kan dan best lastig zijn om hier mee om te gaan, of iets over te zeggen.

Of wat denk je van vloeken door collega's van jou, of de moeite die je hebt om een moment stilte te vragen voor je eten.

En wat doe je als je verplicht op zondag zou moeten werken? Mag dit volgens Gods Woord?

Overwoekeren: Het gevaar kan zijn dat je zo druk bezig bent met de dingen waar je erg goed in bent, dat je geen tijd meer over hebt om bezig te zijn met de dingen van het Koninkrijk van God.

2. *Lees vraag en antwoord 124 uit zondag 49. Wat heeft deze zondag te maken met het woekeren met je talenten?*

Dit gebed wat we waarschijnlijk iedere dag verschillende keren bidden gaat ook in op ons dagelijks werk/studie. Er wordt gesproken dat wij ons ambt en beroep zo getrouw en bereidwillig moeten uitvoeren, als de engelen in de hemel doen.

Dit geldt ook als we het hebben over het ontwikkelen van onze talenten.

We mogen niet lui met onze handen over elkaar gaan zitten en denken: Het komt vanzelf allemaal wel goed. Dat is niet getrouw zijn.

Of je het gelooft of niet, maar de Heere weet het als jij telkens een paar minuten te laat aankomt op de plek van je vakantiebaantje (ook op je vakantiebaantje kan je talenten ontwikkelen).

Was het waar dat je die avond onmogelijk tijd had voor je huiswerk, of waren er andere dingen die voorrang kregen?

En hoe zit het met het houden van je stille tijd? Neem je er altijd de tijd voor of heb je genoeg smoezen om het maar eens een keer, of vaker, niet te doen? Dit hoort ook bij het ontwikkelen van je geestelijke talenten! Want door in de Bijbel te lezen en naar de kerk, catechisatie en JV te gaan leer je als het goed is ook steeds meer over de Heere en Zijn dienst!

Stelling: Woekeren is een verplichting.

Laat de jongelui hierover met elkaar discussiëren.

Bijbels bezien is het zeker een verplichting om te woekeren. Zodat wij niet onze talenten begraven, maar ontwikkelen!

Anderzijds kunnen er ook genoeg haken en ogen zitten bij het woekeren van onze talenten. Daarover hebben we verder ook in deze Treffer nagedacht.

Opdracht:

Maak met elkaar een lijstje van activiteiten of studies waarbij jij je vragen hebt of dit te maken heeft met overwoekering of niet. Laat een groepje voor zijn en een groepje tegen. Beargumenteer beiden je mening. Discussieer hierover verder met elkaar. Bespreek plenair wat jullie opviel bij de groepsbespreking.

Deze opdracht spreekt voorzich. Geef desnoods als leidinggevende een voorzet.

Blz. 12 – Dit ben ik

De achterkant is dit keer geheel gewijd aan persoonlijkheidskenmerken. Laat jongeren deze voor zichzelf invullen. Het is leuk om te zien of anderen dit ook herkennen.

Het is ook erg leuk om de achterkant door iemand in te laten vullen. Hoe kijken anderen tegen je aan? Let er wel op dat er geen 'pest-gedrag' ontstaat. Stel bijvoorbeeld als eis dat alles positief geformuleerd moet zijn.

Werkvormen

Persoonlijkheidstest

Op internet zijn diverse testen te vinden. Download eens een eenvoudige test en laat de jongeren deze invullen.

Positief roddelen

Maak een groepje van vier. Zet vier stoelen in een kring. Een stoel draai je om. De jongeren nemen plaats. Eén jongere zit dus met zijn rug naar de anderen gekeerd. De drie andere jongeren gaan met elkaar praten over de 'omgedraaide jongere'. Ze mogen alleen positieve dingen over hem of haar zeggen. Het gaat dus over wat iemand goed kan of doet. De jongere over wie het gaat mag niks zeggen.

Na 1,5 minuut draait de jongere zich om en bespreek ze de dingen met elkaar. Klopt het?

Daarna gaat er een ander op de stoel zitten en gebeurt het zelfde.

Bespreek aan het eind hoe deze manier van praten voelt.

Complimentendouche

Zet alle deelnemers in een cirkel, ga er zelf tussen staan. Leg uit dat het volgende in hoog tempo gaat: er gaat steeds één deelnemer in het midden van de cirkel staan. De anderen (waaronder jij) strooien in hoog tempo en kris kras door elkaar 1 à 2 complimenten over hem uit. Het enige wat de deelnemer hoeft te doen, is het over zich heen te laten komen.

De complimenten mogen over alles gaan: zowel simpele dingen (mooie sokken), als meer diepzinnige (het is een genot om met je samen te werken). De complimenten zijn kort (1 zin maximaal) en worden

niet toegelicht.

Zorg dat het tempo en de energie hoog blijven en dat deelnemers snel wisselen.

Leestips

- Leven als christen – ds. D.W. Tuinier
- Dagelijks volgen - Andrea van Hartingsveldt-Moree (zijn bijbelstudies voor vrouwen maar staan ook mooie hoofdstukken in die niet specifiek gelden voor vrouwen maar ook voor mannen of jongelui)
- Digibron – via de zoekfunctie op www.jbgg.nl zoeken op talenten (ontwikkelen)

verbindt jongeren

BIJLAGE – TREFFER 4 – Wie ben jij? – Gaven en talenten

Dit is mijn wijsvinger (hier richt ik mijn aandacht op):

Dit is mijn duim (hier ben ik goed in):

Mijn middelvinger wil ik niet gebruiken (hier heb ik dus een hekel aan):

Dit is mijn ringvinger (dit betekent heel veel voor mij):

Dit is mijn pink (hier wil ik in groeien):

